

Simularea examenului de bacalaureat 2017

Proba E. b)

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Limba și literatura maghiară maternă
Filiera teoretică – Profilul umanist
Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Clasa a XII-a

Simulare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

I. TÉTEL

30 punct

a. a cím és a szöveg kapcsolata

5 punct

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: A jelzős szó szerkezetből álló cím két szava között ellentét feszül: míg a vörös a vidámságnak, az ifjúságnak, a szerelemnek, magának az életnek a színe, a hervadás az elmúlásra, a halálra utal. Ez a kettősség végigvonul a versen, megfigyelhető a költemény értékszerkezetében, képeiben és hangulatában is. A költemény az elmúlással szembesülő lírai én összetett érzéseit fejezi ki.

b. a versbeszéd sajátosságai

5 punct

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: A versbeszéd dialogikus formájú, költői hatású, címzettje a megszemélyesített erdő: „Erdő,/dércsípte lombod ájultan vonaglik.”

c. a költemény hangulata

5 punct

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: A költemény hangulatára drámaiság, feszültség jellemző, amit a kérdések halmozása, a szóhasználat (pl. „ájultan vonaglik”, „kigyulladt lázadásnak”), a színek harsánysága, a felsorolásban és a jelzőhalmozásban megfigyelhető fokozás és az ellentétek sugallnak. A lírai énnel a halál közelsége miatt érzett fájdalmát, szorongását némiképp enyhíti a hervadó természetben tapasztalt pompa.

d. a poétikai eszközök jelentésképző szerepe

5 punct

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: Az élet örömeit megszemélyesítések és metaforák érzékeltetik: „vidám pompa”, „ifjú düh”, „lármás kirándulók”, „az élet édes-olcsó csengetyűi”. Az elmúlás elégikusságára

az erdő megszólítása, illetve a „hervadás”, a halál megszemélyesítése utal: „*reád lehelt a vörös hervadás*”. A költői kérdések és az ellentétek egyrészt a beszélő zaklatottságának, másrészt az élet és halál szoros összetartozásának kifejezői. Az auditív (pl. „*lármás kirándulók*”) és vizuális képek (pl. „*fényes bíbornokok*”), illetve a szinesztéziák (pl. „*harsány szín*”, „*édes-olcsó csengetyű*”) az élet derűs pillanatainak, a harmóniának a kifejezői.

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont
Helyenként töredezt gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezt gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség 5 pont

II. TÉTEL 30 pont

a. a szövegrészlet témája 5 pont

Lehetséges válasz: divattervezés; az Instagram szerepe a divattervezésben stb.

b. a stílusréteg megnevezése és a választás indoklása 5 pont

A stílusréteg megnevezése 2 pont, indoklás 3 pont.

Lehetséges válasz: publicisztikai stílusréteg: jellemző vonása a közérthetőség, a meggyőzésre, a közvetlen hatásra való törekvés, ennek érdekében kedveli a közkeletű nyelvi kifejezőeszközöket, fordulatokat, a hatásos új szavakat (neologizmusokat), az időszerű vonatkozásokat (kortársak neve, időmegjelölés, szervezetekre, intézményekre való hivatkozás stb.).

c. Demna Gvasalia, grúz származású tervező saját kollekciójának kialakítása 5 pont

Lehetséges válasz: a tervező kollégáival a következőképpen építette fel kollekcióját: listát írtak arról, milyen ruhadarabokra lesz szükségük, majd pillanatfelvételeket készítettek az utca emberének öltözékeiről. Egy szociológust bíztak meg azzal, hogy Európa nagyvárosaiban tanulmányozza a nők öltözködését, eközben ők barátaikkal külvárosi klubokban elemezték a szórakozó fiatalok öltözetét. Végül az így gyűjtött benyomások alapján alkották meg kollekciójukat.

d. szövegalkotás 10 pont

A leíró szövegtípus követelményeinek betartása (a leírás iránya, rendje, egyéni nézőpont működtetése stb.) 5 pont

A témához való igazodás 5 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

III. TÉTEL 30 pont

a. az elbeszélői nézőpont jellemzői 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: külső/belső nézőpont, objektív/szubjektív nézőpont; mindentudó/korlátozott tudású elbeszélő stb.

b. narrációs eljárások a történetalakításban 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: az összefoglalás, sűrités, kihagyás, elhallgatás, részletezés, jelenetezés eljárásainak hatása a történetalakításra, a történetalakítás metonimikussága, metaforizáltsága stb.

c. a hős/hősök életútjának szerepe a regényvilág egységének megteremtésében 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: egyetlen hős életútja mint vezérfonal, több hős életútjának összekapcsolása a történet csomópontjaiban stb.

d. a műben megjelenített történelemszemlélet **5 pont**

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: optimista/pesszimista történelemszemlélet, a történelem célelvűsége/cél hiánya; a történelem alakító erői stb.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása *5 pont*, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**